

RAADSVRAGEN MET ANTWOORD

Nummer	:	185-118
Onderwerp	:	beheerplan openbare verlichting
Portefeuillehouder	:	mw. drs. A.M.H. van de Weijenberg
Datum	:	13 januari 2021

Aan het college van burgemeester en wethouders zijn door verschillende fracties technische vragen gesteld over het concept beheerplan openbare verlichting voor de periode 2021-2025.

De vraag en de antwoorden op de vragen voor dit onderwerp worden in dit document gegeven.

Fractie van VVD Waterland

Vragen van de fractie van VVD Waterland (ingezonden 10 januari 2021) en de beantwoording daarvan door het college van burgemeester en wethouders:

Naar aanleiding van raadsvoorstel 185-114 inzake het beheerplan openbare verlichting voor de periode 2021-2025 leven bij onze fractie de volgende vragen.

Vraag 1

Op pagina 7 wordt in paragraaf 2.3.2 melding gemaakt van de 'Richtlijn Openbare Verlichting 2011 (ROVL-2011)'. Op diverse plekken in het conceptbeheerplan wordt naar die richtlijn verwezen. Waarom heeft uw college bij het opstellen van dit plan getoetst aan de regels uit deze richtlijn, hoewel die in 2017 is vervangen?

Antwoord 1

In het nieuwe conceptbeheerplan is er voor gekozen om uit te blijven gaan van de ROVL-2011 omdat de huidige bestaande situatie daarop steeds is getoetst. Het paste ook bij de keuze om uit te gaan van een lichtniveau van ca. 75% van de ROVL-2011 norm. Daarnaast ontstond er bij de introductie van de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR 13201:2017) en discussie of de richtlijn een meerwaarde had ten opzichte van de ROVL-2011. Het volgende artikel legt dat mooi uit:

<https://www.straatbeeld.nl/nieuws/150217/nederlandse-praktijk-richtlijn-npr-132012017.-roept-veel-weerstand-op>

Uiteindelijk is de NPR verbeterd (NPR 13201:2017/A1:2018) en meer in lijn gebracht met de ROVL-2011. Al met al biedt de ROVL-2011 voor Waterland nog voldoende houvast. De huidige gelijkmatigheid volgens de ROVL-2011 is namelijk in de dagelijkse praktijk voldoende gebleken voor Waterland. Op basis van de NPR 13201 werd verwacht dat meer en hogere lichtmasten nodig zouden zijn met fellere lampen. De verwachting was dan dat het herschikken en vervangen van masten en armaturen de kosten doen stijgen en het energieverbruik ook en dat past niet in de lijn van het huidige beleid. De uiteindelijke benodigde tabellen voor de verlichtingsberekeningen komen inmiddels met elkaar overeen waardoor de

NPR 13201:2017/A1:2018 ook bruikbaar is geworden om aan te toetsen.

Vraag 2

Waarom wordt nergens in het conceptbeheerplan melding gemaakt van de regels zoals die op dit moment gelden en zijn neergelegd in NPR 13201:2017/A1:2018?

Antwoord 2

Het was achteraf gezien verstandig geweest om dat wel te doen en even kort uit te leggen waarom nog van de ROVL-2011 wordt uitgegaan.

Vraag 3

Op pagina 8 schrijft uw college in paragraaf 2.4.1: 'Openbare verlichting geeft inbreuk op het nachtleven van dieren en insecten. Om die reden is het belangrijk om niet onnodig veel te verlichten, maar spaarzaam te zijn en parken en buitengebieden zo veel mogelijk onverlicht te laten.'

- a. Waarop baseert u de stelling dat openbare verlichting inbreuk geeft op het nachtleven van dieren en insecten?
- b. En wat bedoelt u in dit kader bedoeld met 'niet onnodig veel verlichten'?
- c. Wanneer is verlichting onnodig?
- d. Hoe wordt in een concreet geval de afweging gemaakt tussen de belangen van dieren en insecten (wellicht ook: planten en bomen?) enerzijds en die van inwoners anderzijds?
- e. Is de gemeente wettelijk verplicht om ten aanzien van de openbare verlichting rekening te houden met het nachtleven van dieren en insecten?

Antwoord 3

- a. Het is algemeen bekend dat nachtdieren baat hebben bij de voordelen van de nacht. Kunstlicht kan die natuurlijke voordelen beperken. Er is voor de bewering geen specifiek brononderzoek gedaan, maar bronnen zijn er ongetwijfeld voor te vinden. Zie bijvoorbeeld: www.nachtvandenacht.nl/aanbevelingen-voor-gemeenten/
- b. Het is functioneel niet nodig om de hele openbare ruimte volledig te verlichten. De gemeente mag belangen afwegen en heeft gekozen voor 'sober en doelmatig' energiebesparing en voorkomen van schijnveiligheid.
- c. Het is steeds een belangenafweging om te bepalen of ergens verlichting wel of niet nodig is. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van richtlijnen als hulpmiddel.
- d. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar het doel en belang om woonstraten en parken te verlichten. Daarbij speelt verkeersveiligheid een belangrijke rol. Het verlichten van een woonstraat dient over het algemeen de verkeersveiligheid terwijl het verlichten van een park zorgt voor stille plekken met verlichting. Het verlichten van stille plekken zoals een park lijkt meer nadelen te hebben dan voordelen. Het blijven afwegingen. Daarom wordt bij voorkeur bij parken gekozen voor het tegen gaan van schijnveilige situaties in het voordeel van de natuur en de besparingsdoelstellingen.
- e. Daar is niet specifiek naar gekeken. Er is nagedacht over de invloed van openbare verlichting op de omgeving en hoe daar enigszins rekening mee kan worden gehouden.

Vraag 4

Op pagina 10 betreft uw college de stelling dat verlichten een gevoel van schijnveiligheid creëert.

- a. Waarop is deze stelling gebaseerd?
- b. Hoe verhoudt de conclusie dat geen verlichting wenselijk kan zijn om te voorkomen dat er een gevoel van schijnveiligheid wordt gecreëerd zich tot de normen van NPR 13201:2017/A1:2018?
- c. En hoe zit dat met het uitgangspunt dat de gemeente geen voorstander is van verlichting in parken, zoals uw college dat verwoordt op pagina 17?

Antwoord 4

- a. Verlichting kan bijdragen aan de verkeersveiligheid doordat verkeersdeelnemers elkaar beter kunnen zien. Ook het dragen van verlichting kan helpen om gezien te worden zodat bijvoorbeeld een aanrijding voorkomen kan worden. Andersom kan op stille plekken waar op een laat tijdstip geen mensen komen verlichting geen veiligheid bieden tegen bijvoorbeeld een beroving. Bij deze stelling is met name uitgegaan van parken en niet van woonstraten. Straat verlichting moet niet te

veel uitnodigen om stille eenzame plaatsen op te zoeken met een gebrek aan sociale controle. Wanneer die situatie wordt wegnemen door geen verlichting toe te passen en voetgangers/fietsers kunnen een alternatieve route kiezen die wel verlicht is dan draagt dat bij aan de veiligheid.

- b. De gemeente hoeft niet overal te verlichten, maar kiest er voor om dat functioneel en doelmatig te doen waar nodig. In de NPR 13201:2017/A1:2018 staat iets over schijnveiligheid op fietsroutes onder het kopje B.5.3 Fietsroutes.
- c. Verlichting in parken is niet nodig omdat er alternatieve verlichte plekken zijn. Het uitgangspunt is sober en doelmatig.

Vraag 5

Hoe kan het dat niet bekend is wat het verbruik is van nieuwe lichtmasten, zoals staat vermeld op pagina 12?

Antwoord 5

Het areaal is in de afgelopen beheer periode stapsgewijs toegenomen en is daarom niet per lichtmast terug te reken.

Vraag 6

In paragraaf 4.1.1 op pagina 17 wordt gemeld dat er klachten zijn geweest over het uitschakelen van de verlichting langs het fietspad N518 en dat die verlichting daarom weer is aangezet. Was destijds voorzien dat klachten (van deze aard) zouden worden ingediend ten tijde van het nemen van de beslissing de verlichting uit te schakelen? Zo ja, waarom is die beslissing destijds dan toch genomen? Zo niet, waarop was de gedachte gebaseerd dat dergelijke klachten achterwege zouden blijven?

Antwoord 6

De verlichting is als proef uitgeschakeld vanuit een politieke afweging met als doel om de ambities voor energie besparen zichtbaar te maken. Daarbij is rekening gehouden met de lage verkeersintensiteit in de avond en nachtelijke uren. Er werd rekening mee gehouden dat dit klachten kon oproepen. Ter compensatie zijn kattenogen gebruikt, maar dat bleek niet goed te werken. Na klachten en diverse verzoeken is politiek besloten daaraan gehoor te geven en de verlichting weer aan te zetten. Naar optimalisatie van de situatie wordt nog gekeken omdat met breed stralende armaturen minder masten nodig zijn. Dan kan toch een besparing worden gerealiseerd.

Vraag 7

Op pagina 18 wordt melding gemaakt van een fors hoger stroomgebruik in 2018. Met name de stroommeter op de Haringburgwal registreerde een verbruik van 27.296 kWh, terwijl een jaar later het verbruik volgens die meter slechts 6.599 kWh was. Een vergelijkbaar, zij het iets minder heftig beeld, vertoonden de meters op Rietland 52 en Fuutstraat 55. Er wordt geen melding gemaakt van de oorzaken voor deze substantiële verschillen. Is daar wel onderzoek naar gedaan? Zo ja, wat waren de conclusies daarvan? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 7

Nee, daar is geen onderzoek naar gedaan. Achteraf is dat ook lastig te achterhalen. De monitoring van het individuele verbruik per installatie voor openbare verlichting krijgt in de nieuwe planperiode speciale aandacht. Het is belangrijk dat het stroomverbruik wordt begrepen om de juiste conclusies te kunnen trekken. Er kan een logische verklaring zijn, maar dat is nu nog onvoldoende in beeld. Verder wordt bij inspecties bekeken of de installaties in orde zijn.

Vraag 8

Het op pagina 19 geconstateerde verschil tussen het geschatte stroomverbruik voor 2019 en het in rekening gebrachte verbruik bedraagt 120.000 kWh. Wij lezen dat dat gat niet te verklaren is. Is daar wel een poging toe gedaan? Zo ja, hoe en waarom heeft die niet tot resultaat geleid? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 8

De resultaten van de jaaroverzichten van 2018 en 2019 geven duidelijk aanleiding om het stroomverbruik in de toekomst beter te monitoren. De komende planperiode wordt daarom bekeken waarom er een gat

zit tussen het theoretisch berekende stroomverbruik en het verbruik dat op de jaarnota wordt vermeld. De plaatsing van slimme energiemeters draagt bij aan het verzamelen van accurate meetgegevens per installatie. Die kunnen dan worden vergeleken met het geïnstalleerde vermogen zoals dat bij de gemeente bekend is. Het doel is dat het stroomverbruik van de openbare verlichting wordt begrepen en verklaarbaar is.

Het is van belang om grip te krijgen op het stroomverbruik en te begrijpen wat er gebeurt. Er is daarom gekeken of op basis van het theoretische vermogen een vergelijking kon worden gemaakt met het werkelijke opgenomen vermogen. Er is daarbij een verschil geconstateerd op basis van het bekende vermogen van de lampen. Er wordt op dit moment vanuit gegaan dat het verschil kan worden verklaard door stroomverlies als gevolg van weerstand tijdens het transport van de stroom door de kabels en de omzetting in warmte (verliezen). Die invloed is nog onvoldoende in beeld, maar wel een factor om voortaan rekening mee te houden.

Vraag 9

Waarom gaat u op verschillende plaatsen in het rapport uit van theoretisch verbruik als duidelijk is dat dat zo afwijkt van het daadwerkelijk gebruik? (vgl. bijvoorbeeld pagina 19 onderaan)

Antwoord 9

Het is van belang om grip te krijgen op het stroomverbruik en te begrijpen wat er gebeurt. Er is daarom gekeken of op basis van het theoretische vermogen een vergelijking kon worden gemaakt met het werkelijke opgenomen vermogen. Er is een verschil geconstateerd op basis van het bekende vermogen van de lampen. Er wordt op dit moment vanuit gegaan dat het verschil kan worden verklaard door stroomverlies als gevolg van weerstand tijdens het transport van de stroom door de kabels en de omzetting in warmte. Die invloed is nog onvoldoende in beeld.

Vraag 10

Het op pagina 19 in de laatste alinea genoemde aantal kWh komt overeen met dat in de tabel op pagina 12. Uit de toelichting op die tabel blijkt dat het gaat om lichtmasten die zijn geplaatst tussen 2016 en 2020, terwijl het referentiejaar 2013 was. Hoeveel lichtmasten zijn er tussen 2013 en 2016 geplaatst en waarom worden die niet vermeld in de overzichten?

Antwoord 10

Voor de toename van het areaal is naar de afgelopen planperiode (2016-2020) gekeken van het vorige beheerplan. In de periode daarvoor zijn van 2013 tot 2016 ongeveer 200 lichtpunten geplaatst.

Vraag 11

Is het dimregime zoals beschreven in paragraaf 4.1.3 in overeenstemming met de normen van NPR 13201:2017/A1:2018? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 11

De NPR geeft geen richtlijnen voor een keuze in een dimregime, de gemeente bepaalt dat zelf.

In de NPR 13201:2017/A1:2018 staat:

“Wel of niet verlichten, dan wel het toepassen van een alternatieve maatregel, is een keuze en geen ‘wet’. Deze NPR wil bewust niet voorschrijven wanneer welke keuze behoort te worden gemaakt, maar wel de gebruiker een afwegingskader bieden voor de besluitvorming.”

Het dimregime zoals beschreven in paragraaf 4.1.3. (ook bekend als dimregime 3a) is acceptabel in woonstraten of leefomgeving omdat de afbouw van lichtniveau stapsgewijs gaat en min of meer evenredig verloopt met de afnemende drukte op straat. Een te grote reductie in lichtsterkte of een te plotselinge overgang kan mede afhankelijk van het tijdstip als hinderlijk of onwenselijk worden ervaren.

Vraag 12

Waarom doet de gemeente Waterland niet mee aan de in paragraaf 4.1.4 op pagina 20 genoemde vergelijkingsmonitor van Rijkswaterstaat maar zijn de cijfers alsnog achteraf bepaald om ze met die van andere gemeenten te kunnen vergelijken?

Antwoord 12

De gemeente heeft na de eerste ronde in de latere jaren niet meer meegedaan aan de vergelijkingsmonitor van Rijkswaterstaat omdat die niet meer in beeld was bij de gemeente. Het lijkt er ook op dat niet gericht is gevraagd om deel te nemen of dat die vraag niet is aangekomen. Dit wordt voor Waterland gezien als een gemiste kans. Er is bij het schrijven van het conceptbeheerplan gezocht naar vergelijkingscijfers om de positie van Waterland te kunnen duiden. Toen bleek dat er landelijke vergelijkingscijfers beschikbaar waren uit een benchmark zijn de cijfers achteraf bepaald om de raad hierover toch te kunnen informeren.

Vraag 13

Op pagina 21 wordt vermeld dat slimme meters kunnen bijdragen aan meer inzicht in het verbruik. Op dit moment is blijken de cijfers op pagina 14 reeds 67% van de meters slim. Zijn de gegevens van die meters bekend? Zo ja, waarom kunnen die gegevens niet worden geëxtrapoleerd om zo een beter beeld te krijgen? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 13

De plaatsing van slimme meters voor de OVL is in 2019 opgestart loopt nog. In 2021 wordt ingezet om de overige meters zo veel mogelijk door Liander te laten vervangen door slimme meters. Na installatie van een slimme meter worden de gegevens doorgestuurd naar de energieleverancier van de gemeente. Vanaf dat moment zijn de meterstanden bekend. Extrapoleren van bekende gegevens kan een goede controle mogelijkheid zijn voor situaties die met elkaar in vergelijking gebracht kunnen worden. Naderonderzoek naar het stroomverbruik valt onder de opgave van het voorliggende concept beheerplan.

Vraag 14

Met betrekking tot het dimmen van de openbare verlichting in woonstraten schrijft uw college op pagina 22: 'Uit navraag blijkt dat het dimregime van 28% voor woonstraten het meest geaccepteerde regime is.' Deze mededeling roept verschillende vragen op.

- a. Bij wie is navraag gedaan?
- b. Kunt u toelichten waarom het genoemde percentage het meest geaccepteerd is?
- c. En: is dit dimregime in overeenstemming met de normen van NPR 13201:2017/A1:2018?

Antwoord 14

- a. Navraag is gedaan bij deskundigen en bij andere beheerders. Veel beheerders zijn overigens nog ervaring aan het opdoen zijn met het toepassen van dimregimes.
- b. Het menselijk oog heeft tijd nodig om zich aan te passen aan de duisternis. Het beschreven dimregime met stapsgewijze aanpassing van het lichtniveau van 100% naar 70% naar 50% naar 70% naar 100% blijkt over de avond en ochtenduren met de bijbehorende drukte op straat weinig klachten op te leveren. (Het betreft hier overigens een dimregime (3a) met een verwachte energiebesparing van 28%.)
- c. De NPR 13201:2017/A1:2018 geeft geen richtlijnen voor een keuze in een dimregime, de gemeente bepaalt dat zelf.

Vraag 15

In paragraaf 5.3 op pagina 23 wordt kort melding gemaakt van 'slimme stad toepassingen'. De ontwikkelingen gaan hard en het komt nogal naïef voor in een plan dat geldig is t/m 2025 daarop niet in elk geval voor te sorteren.

- a. Hoe gaat uw college ervoor zorgen dat er nu niet geïnvesteerd wordt in lichtmasten die op korte termijn niet meer voldoen aan de vraag of op plekken worden geplaatst die vanuit een smartcity-optiek onwenselijk blijken?
- b. Is er voor Galgenriet al geïnventariseerd hoe voldoende kan worden voorbereid op toekomstige smartcityontwikkelingen en zo ja, welke conclusie heeft die inventarisatie opgeleverd?

Antwoord 15

- a. Het is eerst belangrijk dat de marktpartijen met een duidelijke koers en agenda gaan aangeven wat ze precies willen. Er worden nog 5G frequenties geveild en de netbeheerders die de frequenties bemachtigen zullen hun plannen moeten uitrollen. Het is niet bekend waar Waterland in die

plannen past. Het is belangrijk om rekening te houden met deze ontwikkelingen, maar het heeft nu geen zin om te hard van stapel te lopen. Verder is de uitrol van smartcity toepassingen een zaak van vraag en aanbod en er is niet bekend hoe groot de vraag is. Het is geen taak van de gemeente om dat te onderzoeken.

- b. Nee niet zo specifiek, dat is nog te vroeg. Galgriet wordt een moderne wijk en zal op den duur net als de bestaande bebouwde omgeving met de tijd mee moeten ontwikkelen. Als het zo ver is wordt bekeken wat de rol van de gemeente is welke maatregelen voor het Galgriet worden gevraagd. Dat is niet primair een taak voor de gemeente en het lijkt onverstandig om op de zaken vooruit te lopen als niet bekend is wat er precies gaat gebeuren. Uiteraard worden de ontwikkelingen gevolgd en probeert de gemeente wendbaar om te gaan met veranderingen als die nodig zijn op dit onderwerp.

Vraag 16

Er is voorzien in de overdracht aan de gemeente Waterland van de op dit moment bij het waterschap in beheer zijnde wegen buiten de bebouwde kom. Bij deze wegen, zo lezen wij, behoren circa 562 lichtmasten. Op dit moment beheert de gemeente geen openbare verlichting buiten de bebouwde kom. Uw college schrijft dat na de eventuele overname van het wegbeheer voor het beheer van de openbare verlichting buiten de bebouwde kom als beleidsuitgangspunt zal gelden 'sober en doelmatig'. Deze enkele woorden volstaan wat onze fractie betreft niet als plan voor het beheer van openbare verlichting. Kunt u toezeggen dat er een uitgewerkt plan zal komen voor openbare verlichting buiten de bebouwde kom als de gesprekken met het waterschap erin resulteren dat de gemeente Waterland verlichting buiten de bebouwde kom gaat beheren? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 16

Met het waterschap is afgesproken dat er eerst onderzocht wordt wat de gevolgen zijn van een eventuele overdracht van wegen. Hiervoor wordt op dit moment een businesscase uitgewerkt. Daarbij wordt gekeken naar de kwaliteit van het areaal en de beheergegevens van de openbare verlichting en hoe dat zich verhoudt tot het beleid en beheer van de gemeente. Het streven van HHNK is om de wegen voor of uiterlijk 2024 over te dragen. Als de gemeente instemt met een overdracht dan ligt het voor de hand om de situatie van het moment van overdracht in stand te houden tot het einde van de planperiode (2021-2025) van het beheerplan voor de openbare verlichting. Overdracht van beheerder geeft namelijk geen situationele verandering van de verlichting van wegen buiten de bebouwde kom. In een nieuw beheerplan voor de periode 2026 en verder wordt uitgegaan van de nieuwe werkelijkheid. In de businesscase wordt wel gekeken of voor die tijd een begrotingswijziging nodig is. Uiteraard wordt de raad hierover tijdig geïnformeerd.

Fractie van WaterlandNatuurlijk, 09-01-2021

Vragen WaterlandNatuurlijk voor 14 januari 2021

Agendapunt 4, Beheerplan openbare verlichting 2021-2025; de bijlage 185-114/115/116

Het looppad van de halte bij het benzinestation aan de N247 tot aan de Bernhardbrug is slecht onderhouden en vol met gaten en kuilen. Dit is door het ontbreken van enige vorm van straatverlichting een gevaarlijke toestand.

Vraag 1

Wat gaat het college doen aan de gevaarlijke situatie bij de bushalte Bernhardbrug richting Volendam?

Pagina 18: "Als beter naar de cijfers wordt gekeken dan valt op dat het stroomverbruik op de stroommeter bij Haringburgwal 19 in 2018 extreem hoog was met 27.296 kWh. In 2019 was het verbruik op deze meter met 6.599 kWh heel veel lager."

Antwoord 1

Het looppad van de halte bij het benzinestation aan de N247 tot aan de Bernhardbrug is niet in beheer bij de gemeente. Het pad ligt op grond van de provincie. De vraag kan door naar de provincie.

Vraag 2

Wat doet het college om uit te vinden waar dit verschil van 20.697 kWh vandaan komt, is de politie ingeschakeld?

Antwoord 2

De monitoring van het individuele verbruik per installatie voor openbare verlichting krijgt in de nieuwe planperiode speciale aandacht. Het is belangrijk dat het stroomverbruik wordt begrepen om de juiste conclusies te kunnen trekken. Er kan een logische verklaring zijn, maar dat is nu onvoldoende in beeld en achteraf lastig te achterhalen. De politie is niet ingeschakeld omdat daarvoor onvoldoende grond is. Mocht op een later ogenblik blijken dat daar wel gegronde reden toe is dan wordt dat zeker gedaan.

Vraag 3

Zijn er plannen om de schade van circa €4.139,- te verhalen op enige manier (bij een prijs van €0,20 per kWh)?

Pagina 19: “Het theoretische stroomverbruik over het jaar 2019 van 134.700 kWh per jaar is opvallend lager dan het verbruik van 254.685 kWh dat is opgegeven door de stroomleverancier. Het gat van 119.985 kWh is op dit moment niet te verklaren. Het jaaroverzicht met de meterstanden van de energieleverancier over 2019 wordt daarom als uitgangspunt aangehouden voor de berekening van de energiebesparing.”

Antwoord 3

Het verhalen van schade is alleen aan de orde wanneer kan worden aangetoond dat de gemeente schade heeft geleden ten gevolge van een derde partij. Op dit moment wordt daar (nog) niet van uitgegaan.

Vraag 4

Wat doet het college om uit te vinden waar dit verschil van 119.985 kWh vandaan komt?

Antwoord 4

De komende planperiode wordt bekeken waarom er een gat zit tussen het theoretisch berekende stroomverbruik en het verbruik dat op de jaarnota wordt vermeld. De plaatsing van slimme energiemeters draagt bij aan het verzamelen van accurate meetgegevens per installatie. Die kunnen dan worden vergeleken met het geïnstalleerde vermogen zoals dat bij de gemeente bekend is. Het doel is dat het stroomverbruik van de openbare verlichting wordt begrepen en verklaarbaar is.

Het is van belang om grip te krijgen op het stroomverbruik en te begrijpen wat er gebeurt. Er is daarom gekeken of op basis van het theoretische vermogen een vergelijking kon worden gemaakt met het werkelijke opgenomen vermogen. Er is daarbij een verschil geconstateerd op basis van het bekende vermogen van de lampen. Er wordt op dit moment vanuit gegaan dat het verschil kan worden verklaard door stroomverlies als gevolg van weerstand tijdens het transport van de stroom door de kabels en de omzetting in warmte (verliezen). Die invloed is nog onvoldoende in beeld, maar wel een factor om voortaan rekening mee te houden.

Vraag 5

Zijn er plannen om dit verschil van circa €23.997,- op te lossen of te vermijden op enige manier (bij een prijs van €0,20 per kWh)?

Het gaat hier om een totale kostenpost van €28.136,- die ten laste komt van de gemeentelijke financiën, en daarmee ten laste van de inwoners van de gemeente Waterland.

Antwoord 5

In de vraag wordt uitgegaan van een kostenpost als gevolg van het verschil tussen theorie en praktijk. Voor de kosten wordt uitgegaan van de jaarnota van de energieleverancier. Om die reden is er geen sprake van een kostenpost.

Vraag 6

Wat doet het college om deze kostenpost te vermijden of ten gunste van de gemeente op te lossen?

Antwoord 6

Er kan op basis van de beschikbare informatie nu niet vanuit worden gegaan dat sprake is van schade en een kostenpost ten lasten van de inwoners. Wel is duidelijk dat grip op de cijfers nodig is om ze te begrijpen. In de komende planperiode is dat daarom een belangrijk aandachtspunt.

Vraag 7

In stuk 185-115 wordt een jaarlijkse kostenverhoging van E 7217 voorgelegd. Wat is daarvoor de dekking?

Antwoord 7

De huidige gemeentelijke begroting voor 2021 is bepaald op basis van de begroting van het beheerplan voor de periode 2016-2020. De nieuwe begroting voor de komende jaren van het conceptbeheerplan ligt iets hoger om het plan uit te kunnen voeren. Het verschil kan worden meegenomen bij een begrotingswijziging.

Vraag 8

Wordt voor de in stuk 185-114 genoemde aanbesteding het beschikbare geld conform de raming als maximum gehanteerd?

Antwoord 8

Ja, met de geplaatste kanttekeningen in het stuk 185-114 is dat het uitgangspunt.

Vraag 9

Nu aanbesteding blijkt pagina 23 in het eerste kwartaal van 2021 plaats vindt: wie verricht in dit 1e kwartaal de nodige onderhoudswerkzaamheden? Is er een lopend contract ?

Antwoord 9

Ja, er is nog een lopend contract voor het onderhoud van de openbare verlichting met de huidige aannemer Pilkes. Deze loopt af op 31 maart 2021.

Vraag 10

Op pagina 26, 1e alinea wordt vermeld, dat alle bedragen exclusief BTW zijn. Wat betekent dat voor de kosten, de ramingen en de begroting?

Antwoord 10

Het is gebruikelijk om de kosten exclusief BTW te begroten. De gemeente komt in aanmerking voor BTW compensatie.

Vraag 11

Op pagina 27 wordt voorgesteld de verhoging van de voorziening mee te nemen in de Voorjaarsnota. Waarom dan het voorgestelde besluit de begroting nu al aan te passen ?

Antwoord 11

Een begrotingswijziging op dit moment is inderdaad niet perse nodig. Het kan in de voorjaarsnota worden meegenomen.

Vraag 12

Waar staat in de begroting de boven par 6.3.2. genoemde “algemene voorziening”? Is daar de “algemene reserve” mee bedoeld? En zo niet, wat dan wel ?

Antwoord 12

Daar had inderdaad moeten staan dat het bedrag dat overblijft terugvloeit naar de algemene reserve.

Vraag 1

Is er gedacht aan het toepassen van automatisch dimmende lantaarnpalen? Waarom wel/niet?
<https://www.volkskrant.nl/economie/deze-lantaarnpalen-dimmen-vanzelf-wanneer-niemand-op-straat-is~b0232113/>

Antwoord 1

Ja, daar is aan gedacht. In nieuwe LED-armaturen kan direct kosteloos een dimfunctie worden meegenomen. Soms is dimmen per groep mogelijk en soms kan het per armatuur. Per situatie wordt bekeken welke oplossing geschikt is. In bijlage 8 pagina op pagina 32 van het concept beheersplan staat een overzicht van de diverse schakeltechnieken met de voor- en nadelen.

Vraag 2

Waarom maakt 5% van de openbare verlichting geen gebruik van ledlampen? Op welke termijn zal 100% ledverlichting gerealiseerd worden?

Antwoord 2

Het voorzien van LED is zoveel mogelijk groepsgewijs gedaan. Het is niet gelukt om die laatste 5% ook te doen. De komende beheerperiode wordt door gewerkt om het percentage led te verhogen. In het beheerplan zijn concrete voorbeelden van maatregelen gegeven. Voor de laatste 5% moeten ook de armaturen worden vervangen. Zie maatregelen onder paragraaf 5.1. van het concept beheerplan.

Vraag 3

Wordt er gekeken naar dubbelfuncties voor lantaarnpalen? Bijvoorbeeld het toepassen van laadpalen voor elektrische auto's in lantaarnpalen? Op de website van MRA-elektrisch staat dat dit een voornamelijk een optie is bij nieuwbouwwijken, wordt dit ook toegepast in onze nieuw te bouwen wijken?

Antwoord 3

Vanuit verkeer wordt gekeken naar de behoefte aan laadpalen binnen bestaande bebouwde omgeving en voor nieuwbouw. Het is vanuit het oogpunt van beheer van belang om de functies gescheiden te houden. Er lopen daarvoor ook contracten met verschillende partijen. Het is voor de bedrijfszekerheid en de veiligheid belangrijk dat duidelijk is wie verantwoordelijk is voor het beheer. Verder hebben de bestaande stroomnetten voor de openbare verlichting niet allemaal continu stroom omdat verschillende groepen verlichting overdag worden uitgeschakeld. De huidige masten zijn vaak niet geschikt om een laadunit in te bouwen of aan op te hangen. Daarbij is de plaats van een lichtmast niet altijd geschikt voor een combinatie.

Vraag 4

De gemeente Waterland gebruikt groene stroom, is dit ook het geval bij alle openbare verlichting in de gemeente?

Antwoord 4

Ja, dat is het geval.

Vraag 5

Hoeveel de gemeentelijke app Slim Melden gebruikt?

Antwoord 5

In het jaar 2020 is de app Slim Melden 363 keer gebruikt voor meldingen over de openbare verlichting. In 2018 werden ongeveer 400 meldingen gedaan in MOR (Meldingen Openbare Ruimte) via de website. Er is een dalende trend zichtbaar van het aantal meldingen over openbare verlichting.

Vraag 6

De beoogde besparen van 20% in 2020 is net niet gehaald. Is de verwachting dat deze besparing in 2021

wel gehaald wordt?

Antwoord 6

Ja, het is de bedoeling om de 20% alsnog te halen in 2021. Voor de komende planperiode 2021-2025 staat als maatregel gepland om 35% van de armaturen te vervangen door moderne LED-armaturen met dimfunctie. De dimfunctie wordt dan direct (kosteloos) geprogrammeerd.

Vraag 7

Waarom heeft de gemeente niet meegedaan aan de vergelijkingsmonitor van Rijkswaterstaat?

Antwoord 7

De gemeente heeft na de eerste ronde in de latere jaren niet meer meegedaan aan de vergelijkingsmonitor van Rijkswaterstaat omdat die niet meer in beeld was bij de gemeente. Het lijkt er ook op dat ook niet meer gericht is gevraagd om deel te nemen of dat die vraag niet is aangekomen. Dat dit uit beeld is geraakt wordt voor Waterland gezien als een gemiste kans.

Vraag 8

De gemeente verwacht in 2030 een energiebesparing van 37% te realiseren. De doelstelling van het energieakkoord is 50%. De voortvarendheid van de gemeente voor de aanvang van het energieakkoord wordt als oorzaak opgegeven voor het niet halen van deze doelstelling. Is dit een probleem bij alle andere gemeenten of was Waterland destijds een koploper op het gebied van energiebesparing?

Antwoord 8

Het is lastig te zeggen of dit probleem ook bij andere gemeenten speelt. Het ligt voor de hand dat als een gemeente voor 2013 al energiebesparende maatregelen heeft genomen dat het lastiger wordt op alleen op het verbruik te scoren. Het is belangrijk om bij een beoordeling ook naar de beoogde maatregelen uit het akkoord te kijken. Als wordt gekeken naar de genomen maatregelen en het verbruik per inwoner in relatie tot het vergelijkingsonderzoek dan zit Waterland bij de top tien.

Vraag 9

Wordt er wel een besparing van 50% behaald indien er wordt gekeken naar een eerder peiljaar?

Antwoord 9

Daar is niet specifiek naar gekeken. Het ligt voor de hand dat als voor de energievergelijking naar eerdere jaren dan 2013 wordt gekeken de 50% makkelijker haalbaar is. De gemeente is tenslotte al jaren eerder begonnen met energiebesparende maatregelen. Uitgangspunt voor het energieakkoord blijft het peiljaar 2013 en daarom is het verleggen van het peiljaar niet relevant. Dat de maatstaf van 50% waarschijnlijk niet wordt gehaald doet niets af aan de prestaties van de gemeente. Belangrijker is nu de motivatie van het behalen van de doelstellingen op basis van de genomen maatregelen.

Vraag 10

Is een tekort aan budget ook een oorzaak voor het niet halen van de doelstellingen? Indien dit het geval is, hoe groot is het te kort om de doelstelling alsnog te halen?

Antwoord 10

Nee, het budget was voldoende en redelijk voor de opgave. Het is ook belangrijk om kapitaalvernietiging te beperken. De energiedoelstelling is belangrijk, maar het vanuit duurzaamheid zonde om werkende onderdelen zoals armaturen te vroeg af te schrijven. Er wordt daarom steeds gezocht naar een redelijke balans.